Тацяна Лашкевіч

“Дзеці Зямлі” пайшлі ў лясы

Зялёны аўтобус, расплёскваючы вакол сябе дзіцячы сьмех і гітарныя акорды, упэўнена рухаўся вулачкамі Бабруйску, і выехаўшы за рысу гораду паглыбляўся ўсё далей, увозячы ўсіх у блакітназялёную далячынь. Што гэта за людзі, куды яны імкнуцца, чаго шукаюць?…

Каля трыццаці падлеткаў — пераважна вучні старэйшых клясаў бабруйскіх школак — бралі ўдзел у экспэдыцыі “Дзеці Зямлі” на тэрыторыі Сьвіслацка-Бярэзінскага нацыянальнага парку. Асноўнай задачаю гэтай, сёмай па ліку, экспэдыцыі сталася праведзеньне экалягічнага маніторынгу гідралягічнага заказьніку “Выспы Дулебы”. Экспэдыцыя падзеленая на дзьве групы, што разыходзяцца ў розныя месцы парку дзеля дасьледаваньняў і практыкаў. Адная з групаў рухаецца пешшу, зьбіраючы інфармацыю, другая адпраўляецца Сьвіслаччу на байдарках, вызначаючы стан воднага сьвету самое ракі ды ейных прытокаў, а таксама стадыі дэградацыі лясных экасыстэмаў. Праз дванаццаць дзён групы сустракаюцца ў раёне сяла Краснае для таго, каб, склаўшы разам усю інфармацыю, правесьці маніторынг паводле вынікаў дасьледаваньняў.

Экспэдыцыя “Дзеці Зямлі” зарганізаваная Экалягічнай станцыяй

"Ольса" і Цэнтрам "Бабраня". Такія экспэдыцыі "Ольса" праводзіць ужо ня першы раз, і летась у экалягічнай вандроўцы ўзялі ўдзел паўсотні юных аматараў прыроды зь мясцовых школак. Штогод на падставе атрыманых дадзеных экалягічная станцыя "Ольса" рыхтуе звароты ў органы ўлады, якія мусяць падтрымліваць належны запаведны рэжым на падахоўных тэрыторыях поплаваў Бярэзіны й Сьвіслачы між Бабруйскам і Ялізавым. А перад экспэдыцыяй — з 18 да 22 чэрвеня "Ольса" праводзіла ачыстку тэрыторыі былога кар'еру на ўскрайку Бабруйску, дзе з крыніцаў утварылася возера. Плянуецца стварыць вакол гэтага возера месца для адпачынку — "Белы бераг".

Турыстычны цэнтар "Бабраня", створаны ў 1964 годзе, за гады свайго йснаваньня пасьпеў выхаваць не адное пакаленьне хлапцоў і дзяўчатаў. Асноўныя кірункі дзейнасьці Цэнтру — турызм і краязнаўства. Цікавая праца й добры адпачынак. Кіраўніца экспэдыцыі Сьвятлана Максімовіч распавядае пра свой прыход у цэнтар у 1989 годзе, пра выхавальнікаў — цяперашніх і ўжо пасталелых. У памяці ня толькі вандроўкі роднымі мясьцінамі, але й вандроўкі на Каўказе й Цяньшані, зарганізаваныя адным з кіраўнікоў цэнтру Леанідам Семчанкам .

Акунаючыся ў сьвет цэнтру, хлопцы й дзяўчаты незаўважна для сябе зьмяняюцца, знаходзячы новыя каштоўнасьці ды інтарэсы ў жыцьці. Не дарэмна адзін з выхавальнікаў Дзяніс Клімаў кажа, што цэнтар для яго — гэта лад жыцьця.

Кіраўнікі ўзгадваюць розныя цікавыя выпадкі з жыцьця экспэдыцыі. Аднойчы адзін з хлапцоў — Андрэй Макарчанка — нечакана прапанаваў астатнім сысьці ў лес з тым, што было ў кішэнях. Прапанова была падтрыманая з энтузіязмам. Вярнуўшыся праз двое сутак, яны яшчэ доўга ўзгадвалі, як здабывалі агонь і рыхтавалі начлег, спрабавалі выжыць у халодным лесе. Пагадзіцеся, што пасьля такіх выпрабаваньняў гэтыя падлеткі нідзе ня страцяцца.

Аднак, бліжэй да справы… Кожны ранак пачынаецца з "радыяльных выхадаў". Абаснаваўшыся на новым месцы, удзельнікі карпатліва вывучаюць навакольнае асяродзьдзе, праходзячы за дзень да дваццаці кілямэтраў. Адначасова выконваецца некалькі задачаў: гэта й вызначэньне стадыяў дэградацыі дадзенай экасыстэмы, і біяіндыкацыя забруджваньня вадаёмаў, і правядзеньне экалягічных акцыяў з прыборкаю і ўладкаваньнем тэрыторыяў. Праводзіцца прапаганда экалягічных ведаў сярод тамтэйшых жыхароў.

Важным чыньнікам ёсьць непасрэдная сувязь удзельнікаў экспэдыцыі зь мясцовымі жыхарамі й лясьніцтвамі. Стала праводзіцца апытаньне пра адносіны да дзейнасьці экспэдыцыі, тэставаньне, распаўсюджваюцца ўлёткі, што падкрэсьліваюць важнасьць ведаў пра стан экасыстэмаў. Вядзецца праца ў зборы геаграфічных назваў, старажытных лягендаў і паданьняў. Звычайна людзі даволі ахвотна йдуць на кантакт, але, да вялікага шкадаваньня ўдзельнікаў экспэдыцыі, вельмі мала цікавяцца станам навакольнага асяродзьдзя... А самыя малодшыя дзеці займаюцца зборам гербарыяў, апісаньнем і фатаграфаваньнем рэдкіх кветак і траваў.
Кожная з групаў забясьпечаная мапай раёну, на якой адзначаюцца месцы экалягічных парушэньняў.
У шмат якіх лясьніцтвах заўважаліся істотныя парушэньні: незасаджаныя высечкі, празьмерны збор маладога здаровага лесу. Летась у раёне хутара Ігнатаўка былі знойдзеныя цэлыя кварталы зьнішчаных лясоў. Паводле фактаў парушэньняў складаюцца акты, якія потым падаюцца да разгляду ў Міністэрства прыродных рэсурсаў.
Варта адзначыць шчыльны кантакт з Бабруйскай гарадзкой і раённай інспэкцыямі, якая інфармацыяй і фінансавым чынам імкнецца падтрымліваць энтузіястаў. А ў сваю чаргу, экалягічная станцыя “Ольса” прыкладае намаганьні ў пашырэньні кола грамадзкіх інспэктараў, скарыстоўваючы магчымасьці, закладзеныя ў дзейсным заканадаўстве.
Сёлетняя экспэдыцыя “Дзеці Зямлі –2000” прысьвечаная пераважна вызначэньню экалягічнага стану вадаёмаў. Дакладнае вызначэньне якасьці вады — няпростая задача. У дапамогу ўдзельнікам экспэдыцыі з Бабруйску выяжджае адна з супрацоўніцаў гарадзкой і раённай інспэкцыі, загадчыца лябараторыяў Натальля Паддубская. Менавіта такія спэцыялісты патрабуюцца цэнтру. На працягу ўсяе працы вядзецца сваесаблівы летапіс, дзёньнік экспэдыцыі. З гэтай напрацаванай інфармацыяй удзельнікі потым ідуць на рэгіянальныя ды агульнанацыянальныя сэмінары.
Па заканчэньні самой экспэдыцыі дзейнасьць цэнтру не спыняецца. Пройдзе крыху часу, і паводле вынікаў будуць абараняцца рэфэраты, праводзіцца канфэрэнцыі.
Дзеці жадаюць і гатовыя вучыцца. І сапраўды прыемна знаходзіцца сярод зацікаўленых і ўпэўненых у сабе й сваіх сілах людзей.

Антыфашыстоўскі конкурс

Моладзевы Антыфашыстоўскі Цэнтар абвяшчае конкурс на лепшы антыфашыстоўскі малюнак “Беларусь бяз свастыкі”. Работы прымаюцца ў любым выглядзе й любога фармату, якія дасылайце на адрэсу:
МАЦ, а/с 62, г. Горадня-3, 230003, БЕЛАРУСЬ

* * *

У суботу 19 жніўня ля вёскі Дружная Мядзельскага раёну была адкрытая **першая ў Беларусі ветраэнэргетычная ўстаноўка**. Яна мае вышыню 50 мэтраў, кошт праекту — 400 тысячаў нямецкіх марак. Мяркуецца, што агрэгат зможа выробляць да 400 тысячаў кілёватгадзінаў электраэнэргіі ў год.
У Заходняй Эўропе такія ветракі акупаюцца прыкладна за 8 год. Вятрак быў усталяваны ў вёсцы "чарнобыльскіх" перасяленцаў на ахвяраваньні нямецкае грамадзкасьці зь ініцыятывы арганізацыі «Дамы замест Чарнобылю», якую падтрымалі 2,5 тысячы жыхароў Нямеччыны.

Заказьнікі
На прыканцы жніўня ўтвораны Рэспубліканскі біялягічны заказьнік «Пякалінскі», разьмешчаны на тэрыторыі Смалявіцкага лясгасу ў Смалявіцкім раёне Менскае вобласьці на плошчы 2128,9 гэктары. Значна пашырыў сваю тэрыторыю біялягічны заказьнік "Спораўскі" ў Бярозаўскім раёне Берасьцейскае вобласьці. Рэч у тым, што на далучанай дзялянцы выяўленая адна з найбуйнейшых у Эўропе папуляцыяў рэдкіх птушак — вяртлявае камышоўкі, а таксама атрыманыя новыя зьвесткі пра паграджальны стан нізінных балотаў у Беларусі ды Эўропе ўвогуле.

* * *

У Менскім батанічным садзе цягам двух тыдняў працавалі студэнты з розных краінаў — Японіі, Італіі, Нямеччыны, Чэхіі, Мэксікі. Усе яны сябры міжнароднай маладзёвай арганізацыі «Новая Група». Беларусь прывабіла моладзь як нязьведаная і таямнічая краіна.

Tacis укладвае грошы ў Прынёманьне
Чакаецца, што ў сьнежні сёлета ў Горадні распачне працу група Tacis, якая зоймецца праблемаю чысьціні Нёману й Сьвіслачы. А цяпер на Гарадзеншчыне фінішуе праект "Рэгіянальнае разьвіцьцё і ахова прыроды ў эўрарэгіёне "Нёман" у праграме трансмежавага супрацоўніцтва Tacis — на ягоную рэалізацыю Эўрапейскім Зьвязам выдаткаваны 1 мільён эўра. Праект скіраваны на ахову гісторыка-культурных і прыродных багацьцяў Прынёманьня, разьвіцьцё рэгіянальнага й міжнароднага турызму.

Таварыства аховы жывёлаў рэгіструецца ў Горадні
У плянах новай арганізацыі — адкрыцьцё прытулку для бяздомных сабак і котак, прапаганда гуманнага, міласэрнага стаўленьня да ўсяго жывога праз мэдыі, навучальныя і дашкольныя ўстановы.
Зьвязвайцеся зь Юрам Аўчыньнікавым, т. 47-02-47.